

NIECIELESNY (17) *ai*

niecielesny (16), **niecielestny** (1) *KromRozm II*.

Zawsze w pisowni rozłącznej.

Wszystkie e prawdopodobnie jasne (tak w nie- oraz cielesny).

sg m N niecielesny (2). ◇ *f N niecielesnā* (2). ◇ *G niecielestn(e)j* (1). ◇ *A niecielesną* (2). ◇ *n N niecielesn(e)* (5). ◇ *G niecielesn(e)go* (1). ◇ *pl N m pers niecieleśni* (2). ◇ *G niecielesnych* (1). ◇ *A subst niecielesn(e)* (1).

Sł stp, Cn brak, Linde XVIII w. s.v. cielesny.

Bezielesny, niematerialny; incorporalis Calep (17) : Oćyec wyętfłfy yeft niż ya. Nyemoże tá wyętfłfoć [...] rozumyaná być wedle zroftu. [...] A tak muśifz rozumyeć wedle [...] tych przypadkow/ ktore z iftności nye cyeleftney pochodzą/ yáko yeft moc/ władza/ zacność/ mądrość/ dobroć. *KromRozm II* r3; ktorzy [poetowie] rzeczy nie cíelefne/ niektoremi figurami ábo podobieńftwy/ iákoby nie widziánymi ogárnuią. *CzechEp* 258; *Calep* 523a.

W przeciwstawieniu: »cielesny ... niecielesny« (2): ieflifz cíelefna ieft czyli nie cíelefna náturá? *SkarŻyw* 31, 301.

Przen (1) : w cíele miefzkáiąc/ iáko mowi Apoftol [!] nie cíelefną woynę słuźmy. *SkarŻyw* 560.

a. *Nie mający ciała* (6) : áby oná [dusza] iáko nie cíelefna/ ciało grube ípráwiáá *BielKron* 127v, 127v; *GrzegRóżn* K3v; *SkarŻyw* 119; iáko ániółowie chocia także fą nie cíeleśni y nie widziáni/ [...] á wždy przecię w ítárym zakonie byli máłowáni y rzezáni *WujNT* 471.

α. *W funkcji rzeczownika: Bóg* (1) : áby [...] nie ciało onę [tj. duszę] iáko subtylną rzecz [sprawiało]/ od nie cíelefnego nie cíelefną rządzoną. *BielKron* 127v.

b. *Nie z udziałem ciała* (5) : Nie cíelefne tám bywa iedzenie ciáá Páná Kryftułowego/ y nie cíelefne pićie náświętfzey krwie iego *KrowObr* 200v, 200 *marg*, Ss4v; Apoftol pífe iż go widział że ítał iedną nogą ná ziemi/ á drugą ná morzu. Ale fie y íam s tego ínádnie wypráwiłz/ iż to było nie cíelefne sftápienie iego/ boć by to bárzo ízyroke nogi być mufiáły. *RejAp* 85.

Synonimy: nikczemny; a., b. duchowny, duchowy.

Cf **BEZCIELESNY**, **BEZCIELNY**, **CIELESNY**